

RE-1924
Second Year LL. B. (Sem. III) Examination
April / May – 2010
Jurisprudence

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : S. Y. LL. B. (Sem. 3)</p> <p>Name of the Subject : Jurisprudence</p> <p>Subject Code No. : 1 9 2 4 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 10px;">Student's Signature</div>
---	--

(૨) પ્રશ્ન ક્રમાંક બદલશો નહીં.

(૩) જમણી તરફના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧ વિધિશાસ્ત્ર એટલે શું ? વિધિશાસ્ત્રનો અન્ય શાસ્ત્રો સાથેનો સંબંધ ચર્ચો. ૧૨

અથવા

૧ કાયદો એટલે શું ? કાયદાના ફાયદા તથા ગેરફાયદા વર્ણવો. ૧૨

૨ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪

(૧) સંહિતાકરણ

(૨) નિર્ણયાધાર અને અપ્રસ્તુત કથન

(૩) પૂર્વનીર્ણિતવાદ

(૪) સજાનું પ્રમાણ નક્કી કરવાના માપદંડો.

૩ “કાયદો એ સાર્વભૌમ સત્તાનો આદેશ છે.” સમજાવો. ૧૨

અથવા

૩ નૈસર્ગિકવાદ સવિસ્તર સમજાવો. ૧૨

૪ રૂઢિ એટલે શું ? યથાર્થ રૂઢિના આવશ્યક તત્ત્વો સમજાવો. ૧૪

અથવા

- ૪ પૂર્વનિર્ણય એટલે શું ? પૂર્વનિર્ણયની બંધનકારકતા નષ્ટ કરતા સંજોગો વર્ણવો. ૧૪
- ૫ વિધિવિધાન એટલે શું ? વિધિવિધાનના પ્રકારો વર્ણવો. ૧૨
- અથવા**
- ૫ સામંડના વાસ્તવવાદની ચર્ચા કરો. ૧૨
- ૬ અધિકાર અને ફરજના ખ્યાલો સમજાવો તેમજ અધિકારના આવશ્યક તત્ત્વો ચર્ચો. ૧૪
- અથવા**
- ૬ કાનૂની વ્યક્તિત્વનો ખ્યાલ સમજાવો. ૧૪
- ૭ માલિકી અને કબજાના ખ્યાલો સમજાવો તેમજ બંને વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. ૧૪
- અથવા**
- ૭ અધિબંધનો એટલે શું ? તેના પ્રકારો સમજાવો. ૧૪
- ૮ ઉપેક્ષા એટલે શું ? તેની વિવિધ વિચારશીલતાઓ સમજાવો. ૧૨
- અથવા**
- ૮ 'હકીકતની ભૂલ' અને 'કાયદાની ભૂલ' સમજાવો. ૧૨

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
 (2) Do not change question number.
 (3) Figures in the **right** indicate total marks.

- 1 What is jurisprudence? Discuss its relation with other sciences. 12

OR

- 1 What is law? Describe its advantages and disadvantages. 12
- 2 Write short notes : (any two) 14
 (i) Codification
 (ii) Ratio decading and obiter dicta
 (iii) Resjudicata
 (iv) Criteria for determining the proportion of punishment.

- 3 Explain "Law is a command of sovereign authority." 12

OR

3	Explain in detail - Natural law theory.	12
4	What is custom? Explain the essentials of a valid custom.	14
OR		
4	What is precedent? Describe the circumstances destroying the binding effect of precedent.	14
5	What is legislation? Describe its lands.	12
OR		
5	Discuss - Salmond's Realism.	12
6	Explain the concepts of right and duty and discuss the essentials of legal right.	14
OR		
6	Explain the concept of legal personality.	14
7	Explain the concepts of ownership and possession and discuss the difference between them.	14
OR		
7	What is obligation? Explain its kinds.	14
8	What is negligence? Explain its different theories.	12
OR		
8	Explain - Mistake of fact and mistake of law.	12
